

Sociálně demografická analýza Královéhradeckého kraje

Příloha č. 2 ke Koncepti prevence kriminality Královéhradeckého kraje

Obsah

Sociálně – demografická analýza Královéhradeckého kraje	3
<i>Administrativní členění kraje.....</i>	<i>3</i>
<i>Statistická specifika Královéhradeckého kraje .....</i>	<i>6</i>
<i>Obyvatelstvo .....</i>	<i>7</i>
Obyvatelstvo podle národnosti a počet cizinců	11
<i>Zaměstnanost .....</i>	<i>13</i>
Vzdělanostní úroveň obyvatelstva	13
Ekonomická aktivita a nezaměstnanost	14
Sociální dávky závislé na výši příjmu.....	21
<i>Regionální rozdílnosti.....</i>	<i>25</i>

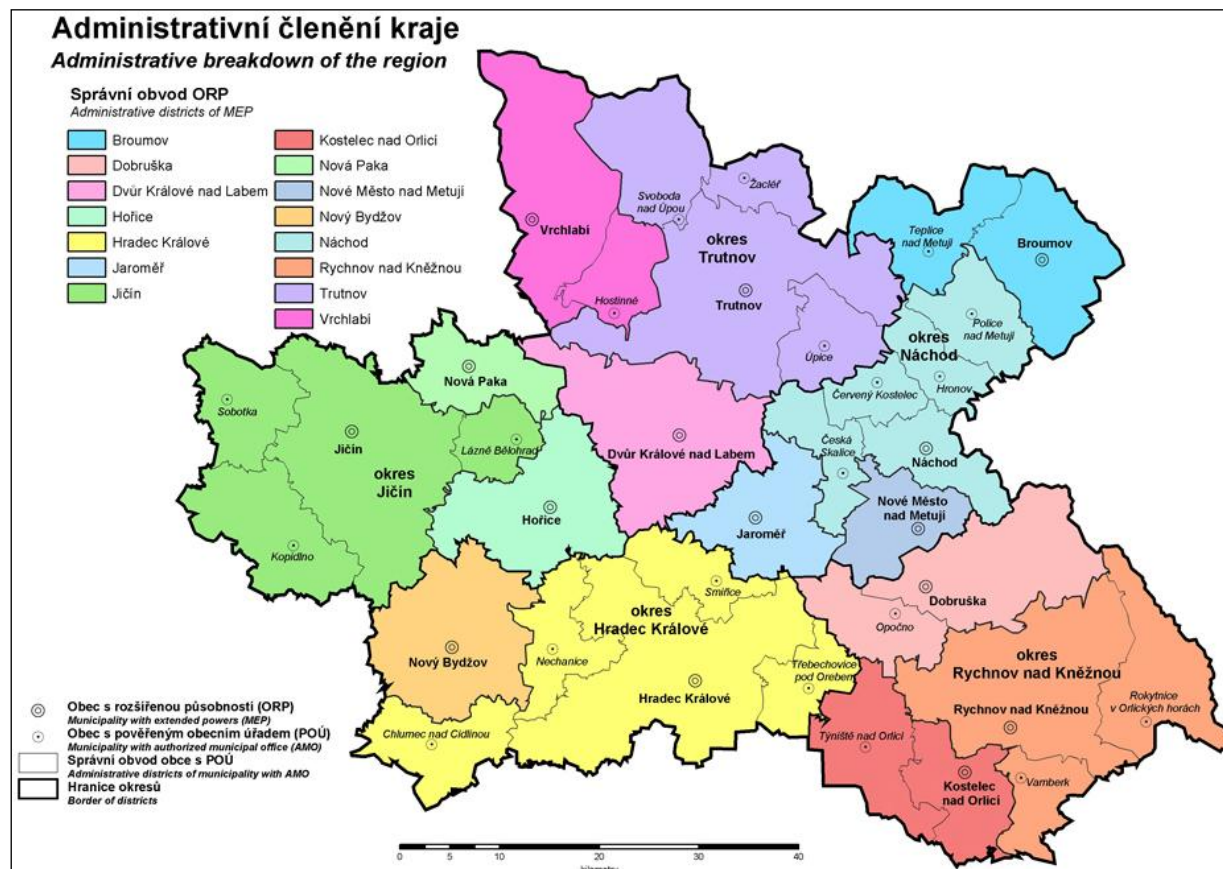
Sociálně – demografická analýza Královéhradeckého kraje

Hlavními zdroji dat pro zpracování této kapitoly jsou statistická data z Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí.

ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ KRAJE

Na území Královéhradeckého kraje je celkem 456 obcí, z toho 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem. Kraj je tvořen 5 okresy – Hradec Králové, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Jičín, Náchod.

Obrázek 1 - Administrativní členění kraje

Královéhradecký kraj leží v severovýchodní části Čech. Hranici kraje tvoří z více než jedné třetiny státní hranice s Polskem v délce asi 208 km. Se sousedními Libereckým a Pardubickým krajem tvoří oblast Severovýchod, která patří mezi tři největší oblasti v republice jak rozlohou, tak počtem obyvatel. Posledním sousedem je kraj Středočeský. Krajská metropole Hradec Králové je od hlavního města Prahy vzdálená 112 km.

Na severu a severovýchodě se rozkládají pohoří Krkonoše a Orlické hory, které na jihu a jihozápadě přecházejí do úrodné Polabské nížiny. Obě pohoří od sebe odděluje Broumovský výběžek, geologicky i horopisně pestrý, který byl kdysi plochou pánví mezi dvěma pohořími a kde příroda vytvořila rozsáhlá skalní města. Jsou to Teplické a Adršpašské skály, Broumovské stěny, Křížový vrch a Ostaš. Tato oblast patří mezi nejvydatnější a nejkvalitnější zásobárny pitné vody v České republice. Významnou část území tvoří krkonošské a orlické podhůří. Hlavními vodními toky jsou Labe a jeho přítoky Orlice a Metuje. Téměř celé území kraje náleží do povodí Labe, jen okrajová část Broumovského výběžku k povodí Odry. Nejvyšším vrcholem kraje je Sněžka (1 602 m n. m.) v Krkonoších, která je zároveň nejvyšší horou České republiky. Nejnižší položeným bodem je hladina Cidliny na území okresu Hradec Králové v nadmořské výšce 202 m.

Území kraje je po provedené reformě státní správy od 1. 1. 2000 tvořeno pěti okresy - Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. K 1. 1. 2007 došlo ke změně hranic okresů Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou o tři obce. Jílovice, Ledce a Vysoký Újezd přešly z okresu Rychnov nad Kněžnou do okresu Hradec Králové a došlo tak ke sladění hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností s hranicemi území okresů.

V Královéhradeckém kraji bylo k 1. 1. 2003 zřízeno 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem. Pověřené obecní úřady spravují obce v území, které je skladebné do okresů i do správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Rozlohou 4 759 km² zaujímá Královéhradecký kraj šest procent rozlohy České republiky a řadí se na 9. místo v pořadí krajů. Je pátým krajem s nejvyšším podílem zemědělské půdy i orné, podíl lesních pozemků je 8. nejvyšší. K 31. 12. 2010 představovala zemědělská půda 58 % celkové rozlohy kraje, podíl orné půdy činil 40 % a lesy pokrývaly území z 31 %. Rozlohou je největší okres Trutnov, který tvoří téměř čtvrtinu rozlohy kraje, za ním následuje s více než pětinou okres Rychnov nad Kněžnou a zbytek území se rovnoměrně, zhruba po 18 %, dělí mezi tři zbývající okresy.

Chráněná území tvořila v roce 2010 více než pětinu rozlohy kraje. Na území se nachází Krkonošský národní park v okrese Trutnov (5,2 % rozlohy kraje), tři chráněné krajinné oblasti (14,5 % rozlohy kraje) a 111 maloplošných chráněných oblastí (1,3 % rozlohy kraje). Mezi chráněné krajinné oblasti patří Broumovsko (okres Náchod), Český ráj (okres Jičín a území krajů Středočeského a Libereckého) a Orlické hory (okres Rychnov nad Kněžnou a území kraje Pardubického). V roce 2009 byla vyhlášena k 1. říjnu na území kraje nová národní přírodní památka Polické stěny (okres Náchod).

Ke konci roku 2010 měl Královéhradecký kraj celkem **554 803 obyvatel**, což je 5,3 % celkového počtu obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres Hradec Králové s více než 163 tisíci osobami. Naopak populačně nejmenší s 79 152 obyvateli je okres Rychnov nad Kněžnou. Hustotou 117 obyvatel na km² nedosahuje kraj celorepublikového průměru 134 osob. Rozdílná je i v okresech a pohybuje se od nejvyšší v okrese Hradec Králové (183 obyvatel na km²) po nejnižší v okrese Rychnov nad Kněžnou (81 obyvatel na km²).

Na území kraje je celkem **448 obcí**, z nichž k 1. 1. 2011 mělo **48 statut města a 10 statut městyse**. Podíl městského obyvatelstva dosáhl celkem 67,2 %. Hlavním centrem kraje je statutární město Hradec Králové s 94 318 obyvateli, druhým největším městem s 30 819 obyvateli je město Trutnov. Nejméně urbanizován je okres Jičín, kde žije i nejvíce obyvatel v obcích do 500 obyvatel (více než pětina). V kraji činil tento podíl 12,8 % obyvatel. Průměrná rozloha obce je 1 062 ha a průměrný počet obyvatel v obci dosáhl 1 238 osob.

Tabulka 1 – Vývoj hrubého domácího produktu v Královéhradeckém kraji

	2008	2009	2010	2011
Hrubý domácí produkt (mil. Kč)	163 748	161 496	171 247	
na 1 obyvatele (Kč)	295 834	291 241	308 946	
na 1 obyvatele (ČR = 100 %)	83,6	84,3	86,1	
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	101,4	94,8	101,9	

STATISTICKÁ SPECIFIKA KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Na tvorbě HDP v České republice se kraj podílí zhruba čtyřmi procenty (4,5 % v roce 2009). Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele na úrovni 84,3 % republikového průměru.

V odvětvové struktuře hrubé přidané hodnoty kraje převažuje sektor služeb (52,7 % v roce 2009), následuje zpracovatelský průmysl (29,3 % v roce 2009), a primární sektor tvořil 3,7 %.

Průměrný věk obyvatel dosáhl ke konci roku 2010 již 41,3 let, v členění na muže (39,7 let) a ženy (42,8 let) je dlouhodobě nad celorepublikovým průměrem (40,6 let) a druhý nejvyšší po Hl. městě Praha (41,6 let).

Nejnižší podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let (79,5 %).

Nejvyšší podíl obyvatel ve věku nad 65 let (16,5 %).

Naděje dožití v našem kraji jedna z nejvyšších v České republice.

Mezi muži kraji v roce 2010 patřila druhá příčka, za Hl. městem Praha a mezi ženami zaujímáme pátou pozici.

Vysoký počet a kapacita hromadných ubytovacích zařízení poskytl v roce 2010 třetí největší počet přenocování pro hosty mezi kraji po Hl. městě Praha a Karlovarským krajem.

OBYVATELSTVO

Podle výsledků předběžné statistické bilance dosáhl počet obyvatel v Královéhradeckém ke konci roku 2011 celkem 553 805 osob (tedy 5 % celkového počtu obyvatel České republiky), z toho bylo 272 204 mužů a 281 601 žen (tj. 50,8%). Meziročně je evidován pokles počtu obyvatelstva o 699 osob. Přirozenou měnou ubylo v kraji 311 obyvatel, důsledkem stěhování se počet obyvatel snížil o 388 osob.

Z kraje se v průběhu roku 2011 vystěhovalo celkem 4 458 obyvatel, z toho 4 179 do ostatních krajů ČR a 279 do ciziny. Do ciziny se stěhovali více muži (téměř 2/3 vystěhovaných), z hlediska státního občanství šlo především o občany Slovenska a Ukrajiny. Do kraje se přistěhovalo 4 070 obyvatel, z toho 3 549 z jiných krajů ČR a 521 obyvatel z ciziny. Mezi přistěhovanými z ciziny bylo více než polovina mužů, podle státního občanství šlo především o Slováky, Ukrajince a Vietnamce.

Jak je patrné z tabulky č. 1, hustota obyvatel na km² je v okresech kraje rozdílná, přičemž nejvyšší hustota je v okrese Hradec Králové s téměř 183 obyvateli na km² nenižší je potom v okrese Rychnov nad Kněžnou s 80,6 obyvateli na km².

Tabulka 2 - Počet obyvatel v Královéhradeckém kraji podle okresů

Okres	Stav k 31. 12. 2011			Rozloha v km ²	Hustota obyvatel na km ²	Průměrný věk	
	celkem	muži	ženy			muži	ženy
Hradec Králové	162 805	79 338	83 467	891	182,7	40,5	43,5
Jičín	79 676	39 604	40 072	694	114,8	40,0	43,1
Náchod	112 198	54 899	57 299	851	131,8	39,9	42,9
Rychnov na Kněžnou	79 077	39 097	39 980	981	80,6	39,5	42,3
Trutnov	120 049	59 266	60 783	1339	89,7	39,8	42,9
Kraj celkem	553 805	272 204	281 601	4 756	116,4	41,1	41,1

Nejlidnatějším okresem stále zůstává okres Hradec Králové s téměř 163 tisíci osobami, naopak populačně nejmenší je s 79 077 obyvateli okres Rychnov nad Kněžnou. Podíl městského obyvatelstva k obyvatelstvu venkovskému představoval k 31. 12. 2011 celkem 67,3 % obyvatel kraje (tj. 372 650 osob).

Tabulka 3 – Obyvatelstvo podle věkových skupin v ORP v Královéhradeckém kraji k březnu 2011

	Celkem	V tom ve věku:					Index stáří (65+ / 0-14)	Průměrný věk obyvatel
		0 - 14	10- 14	15 - 19	20-65	65 a více		
Kraj celkem	553 856	81 441	24 842	29 282	348272	94 861	116,5	41,5

Broumov	16 782	2 530	821	1 004	10534	2 714	107,3	41,0
Dobruška	20 169	3 181	947	1 126	12497	3 365	105,8	40,9
Dvůr Králové n. L.	27 416	3 951	1 213	1 476	17223	4 766	120,6	42,0
Hořice	18 521	2 775	860	954	11626	3 166	114,1	41,5
Hradec Králové	145 280	20 654	6 017	7 064	91125	26 437	128,0	42,1
Jaroměř	19 348	3 083	1 010	1 135	12054	3 076	99,8	40,4
Jičín	47 725	6 901	2 063	2 558	30363	7 903	114,5	41,4
Kostelec nad Orlicí	24 988	3 763	1 152	1 321	15572	4 332	115,1	41,5
Náchod	61 687	9 242	2 829	3 317	37991	11 137	120,5	41,8
Nová Paka	13 440	1 876	569	717	8400	2 447	130,4	42,0
Nové Město n. M.	14 389	2 111	673	753	8937	2 588	122,6	41,8
Nový Bydžov	17 540	2 509	793	1 073	11121	2 837	113,1	41,3
Rychnov n. K.	33 929	5 145	1 637	1 860	21654	5 270	102,4	40,6
Trutnov	64 499	9 506	2 972	3 489	41111	10 393	109,3	41,2
Vrchlabí	28 143	4 214	1 286	1 435	18064	4 430	105,1	41,1

Tabulka 4 – Obyvatelstvo podle věku a pohlaví v ORP v Královéhradeckém kraji k březnu 2011

ČR, správní obvody ORP	Obyvatelstvo celkem	v tom		v tom ve věku			Ekonomicky aktivní	z toho zaměstnaní
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více		
ČR celkem	10562214	5188188	5374026	1527670	7360249	1674295	5 172 737	4 666 233
v tom správní obvody:								
Broumov	16 926	8 350	8 576	2 551	11 700	2 675	7 786	6 965
Dobruška	20 140	9 906	10 234	3 137	13 696	3 307	9 710	9 010
Dvůr Králové n. L.	27 454	13 576	13 878	3 960	18 873	4 621	12 987	11 681
Hořice	18 568	9 167	9 401	2 747	12 728	3 093	8 811	7 928
Hradec Králové	145 823	70 989	74 834	20 423	99 378	26 022	71 745	66 389
Jaroměř	19 368	9 558	9 810	3 104	13 243	3 021	9 309	8 386
Jičín	47 961	23 964	23 997	6 754	33 336	7 871	23 236	21 403
Kostelec nad Orlicí	25 164	12 396	12 768	3 789	17 091	4 284	12 046	11 093
Náchod	61 738	30 060	31 678	9 206	41 551	10 981	29 360	27 051
Nová Paka	13 525	6 698	6 827	1 886	9 220	2 419	6 512	5 974
Nové Město n. Metují	14 415	7 028	7 387	2 122	9 754	2 539	7 004	6 522
Nový Bydžov	17 538	8 662	8 876	2 530	12 209	2 799	8 312	7 496

Rychnov nad Kněžnou	33 947	16 905	17 042	5 087	23 698	5 162	16 885	15 723
Trutnov	64 828	31 903	32 925	9 499	45 079	10 250	31 247	28 123
Vrchlabí	28 288	14 050	14 238	4 149	19 832	4 307	13 924	12 799

Jak vyplývá ze statistických informací ČSÚ, podíl dětí a mladistvých na celkové skladbě obyvatel Královéhradeckého kraje představoval na konci roku 2010 celkem 104 047 osob (tj. 19%), mladých dospělých celkem 56 443 (tj. 10%), osob nad 60 let pak celkem 135 749 (tj. 25%). Podíl obyvatel v produktivním věku k 1. 1. 2012 pak tvořil na celkovém počtu obyvatel Královéhradeckého kraje 69% (tj. 379 419).

Královéhradecký kraj měl k březnu 2011 stále nejnižší podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let ze všech krajů a zároveň měl nejvyšší podíl obyvatel ve věku nad 65 let. Průměrný věk mužů i žen je rovněž nad republikovým průměrem a druhý nejvyšší po Hl. m. Praze. Stejně je tomu v porovnání s krajským průměrem v okresech Hradec Králové a Jičín. Nejvyšší podíl obyvatel do 14 let měly okresy Rychnov nad Kněžnou a Náchod, nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15 - 64 let byl v okrese Trutnov a ve věkové skupině nad 65 let v okrese Hradec Králové.

Obyvatelstvo podle národnosti a počet cizinců

Jak je zřejmé z tabulky č. 3 v Královéhradeckém kraji se v roce 2011 přihlásilo k české národnosti téměř 393 tisíc obyvatel, což je 71 % všech obyvatel kraje, zatímco v roce 2001 při Sčítání lidu, bytů a domů českou národnost deklarovalo 524 tisíc obyvatel, tj. 95 %. Příčinou zmíněného poklesu však není zvýšení počtu obyvatel hlásících se k jiné než české národnosti, ale zákonem daná možnost na otázku národnosti neodpovědět. Tohoto práva využilo téměř 145 tisíc obyvatel kraje, tj. více než čtvrtina.

Stejně, jako se snížil počet osob, které se přihlášily k české národnosti, poklesl proti roku 2001 počet osob deklarujících jiné národnosti. Druhá nejpočetnější národnost obyvatel kraje je slovenská, ke které se přihlásilo 5 664 obyvatel, v porovnání s rokem 2001 je pokles zhruba třetinový. Německou národnost uvedlo 1 288 obyvatel, k polské národnosti se hlásilo 1 273 obyvatel.

Tabulka 5 - Obyvatelstvo podle národnosti v Královéhradeckém kraji

		26. 3. 2011	1. 3. 2001	3. 3. 1991
Obyvatelstvo celkem		555 683	550 724	552 809
Z toho národnost	Česká	392 897	523 783	526 564
	Moravská	619	736	2 253
	Slezská	29	44	68
	Slovenská	5 664	8 518	14 223
	Polská	1 273	1 844	1 895
	německá	1 288	2 601	3 510
	Romská	328	722	1 570
	neuvedeno	144 983	8 165	338

Tabulka 6 – Cizinci v Královéhradeckém kraji podle okresů k 31. 12. 2010

	Cizinci celkem	z toho						
		ženy	občané zemí EU	státní občanství				
				Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Polsko	Rusko
Královéhradecký kraj	14 798	6 497	5 553	5 366	2 282	1 641	1 971	287

Hradec Králové	5 234	2 138	1 070	2 369	633	606	186	111
Jičín	2 727	1 097	857	1 270	498	307	126	52
Náchod	2 490	1 332	1 178	638	333	342	609	48
Rychnov n. K.	1 396	611	805	304	346	132	351	27
Trutnov	2 951	1 319	1 643	785	472	254	699	49

ZAMĚSTNANOST

Vzdělanostní úroveň obyvatelstva

Dle předběžných výsledků SLDB z roku 2011, které jsou deklarovány v tabulce č. 4, má vzdělanostní úroveň obyvatelstva Královéhradeckého kraje dlouhodobě vzrůstající tendenci. Nejpočetnější skupinou obyvatelstva v kraji jsou, stejně jako při SLDB v roce 2001, osoby se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity, jejich počet dosáhl 167 tisíc, což představuje 35% podíl na obyvatelstvu patnáctiletém a starším. V porovnání s rokem 2001 však jejich počet klesl o 8,8 %. Úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vzdělání má v kraji 150 tisíc osob (32 %), jejich počet se za posledních deset let zvýšil o 13,2 %.

Nejvyšší nárůst byl zaznamenán mezi osobami s vysokoškolským vzděláním, jejich počet vzrostl od roku 2001 o 43 %, v kraji tak bylo sečteno téměř 50 tisíc vysokoškolsky vzdělaných osob, jejich podíl na populaci starší patnácti let byl více než 10 %. Výrazně ubylo obyvatel, kteří mají vzdělání základní a neukončené, jejich počet klesl o více než 20 %, jejich podíl byl však stále ještě poměrně vysoký, tvořil téměř pětinu z obyvatelstva staršího 15 let. V mezikrajském srovnání podílů obyvatel s nejvyšším, tedy vysokoškolským vzděláním, zaujímá kraj nepříliš příznivé 9. místo.

Tabulka 7 - Struktura vzdělanostní úrovně obyvatelstva Královéhradeckého kraje k 30. 6. 2011

	celkem	muži	ženy	ČR celkem	ČR muži	ČR ženy
Základní vzdělání	72 900	26 600	46 300	1 439 000	503 200	935 900
Vyučení	177 000	102 200	74 800	3 168 100	1 853 800	1 314 300
Středoškolské	166 600	72 000	94 600	3055 400	1 331 300	1 724 000
Vysokoškolské	56 600	28 900	27 700	1 337 100	690 500	646 600

Ekonomická aktivita a nezaměstnanost

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo Královéhradeckého kraje tvořilo v době SLDB v roce 2011 téměř 269 tisíc osob, což je téměř polovina populace kraje, z toho bylo 22 tisíc osob nezaměstnaných (8,3 %). Ekonomicky neaktivních bylo 256 tisíc osob, a to převážně nepracujících důchodců a dětí. Z celkového počtu zaměstnaných osob pracovaly více než tři čtvrtiny jako zaměstnanci. Během posledních deseti let se snížil počet ekonomicky aktivního i neaktivního obyvatelstva (o 3,7 %, resp. o 4,2 %). Zaměstnaných osob ubylo zhruba o 6 %, naopak se výrazně zvýšil počet nezaměstnaných, téměř o třetinu.

Tabulka 8 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity podle správních obvodů ORP v Královéhradeckém kraji v březnu 2011

Správní	Obyvatelstv	Z toho podle ekonomické aktivity
---------	-------------	----------------------------------

obvod obce s rozšířenou působností	o celkem	Ekono micky aktivní (1)	V tom					Ekonomicky neaktivní
			Zaměstnaní	Z toho			Nezaměstnaní	
				Zaměstnanci	Zaměstnavatelé	Osoby pracující na vlastní účet		
Broumov	16 926	7 786	6 965	5 569	175	7 786	821	8 006
Dobruška	20 140	9 710	9 010	7 047	293	9 710	700	9 585
Dvůr Králové nad Labem	27 454	12 987	11 681	8 719	429	12 987	1 306	12 768
Hořice	18 568	8 811	7 928	5 904	247	8 811	883	8 707
Hradec Králové	145 823	71 745	66 389	51 094	2 601	71 745	5 356	66 498
Jaroměř	19 368	9 309	8 386	6 472	257	9 309	923	8 924
Jičín	47 961	23 236	21 403	16 709	684	23 236	1 833	21 334
Kostelec	25 164	12 046	11 093	8 776	298	12 046	953	11 893

nad Orlicí						6		
Náchod	61 738	29 360	27 051	20 749	971	29 360	2 309	29 152
Nová Paka	13 525	6 512	5 974	4 551	231	6 512	538	6 341
Nové Město nad Metují	14 415	7 004	6 522	4 927	261	7 004	482	6 877
Nový Bydžov	17 538	8 312	7 496	5 634	193	8 312	816	8 337
Rychnov nad Kněžnou	33 947	16 885	15 723	12 460	478	16 885	1 162	15 409
Trutnov	64 828	31 247	28 123	21 716	928	31 247	3 124	29 848
Vrchlabí	28 288	31 247	12 799	9 664	423	13 924	1 125	12 605
Kraj	555 683	268 874	246 543	189 991	8 469	31 434	22 331	256 284

K 31. 12. 2011 evidovaly úřady práce v kraji celkem 22 185 uchazečů o zaměstnání. Meziročně (proti prosinci roku 2010) tak došlo k poklesu počtu nezaměstnaných o 2 493 osob. Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. 2011 byla v kraji 7,49%, což je méně než v roce předchozím.

V jednotlivých okresech kraje se přitom míra registrované nezaměstnanosti pohybovala od 5,49% v okrese Rychnov nad Kněžnou až po 9,39% v okrese Trutnov.

Tabulka 9 - Nezaměstnanost v Královéhradeckém kraji k 31.12. 2011

	Kraj	ČR
Podíl nezaměstnaných mladších 30 let (%)	4,6% (6 847)	148 394
Průměrný věk nezaměstnaných	38,7	39,2
Podíl nezaměstnaných déle než rok	3 405	82 347
Podíl nezaměstnaných se základním vzděláním	5 839	136 615
Podíl nezaměstnaných vyučenců bez maturity	3 510	79 054

Ve 3. čtvrtletí 2011 byla nejnižší míra nezaměstnanosti v kraji Hl. m. Praha (3,4 %), naopak nejvyšší v kraji Ústeckém (9,4 %). Ve 3. čtvrtletí roku 2010 byla míra nezaměstnanosti v těch samých krajích 3,7 % a 11,1 %, v Karlovarském kraji dokonce 11,5%. Míra registrované nezaměstnanosti byla v na konci roku 2011 mezi kraji čtvrtá nejnižší.

Tabulka 10 – Nezaměstnanost v Královéhradeckém kraji podle okresů k 31. 12. 2012

Okres	Dosažitelní uchazeči celkem	Pracovní síla celkem	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Hradec Králové	6 239	86 866	7,2%	702
Jičín	3 094	40 699	7,6%	167
Náchod	4 153	56 611	7,3%	230

Okres	Dosažitelní uchazeči celkem	Pracovní síla celkem	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Rychnov nad Kněžnou	2 279	41 508	5,5%	90
Trutnov	5 697	60 699	9,4%	435

Tabulka 11 – Nezaměstnanost v ČR podle krajů k 31. 12. 2012

Kraj	Dosažitelní uchazeči celkem	Pracovní síla celkem	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Hlavní město Praha	31 019	785 539	3,9%	7 465
Jihočeský	25 511	339 007	7,5%	2 073
Jihomoravský	61 192	623 999	9,8%	2 776
Karlovarský	16 956	172 469	9,8%	1 088
Královéhradecký	21 462	286 383	7,5%	1 624
Liberecký	22 323	235 927	9,5%	1 780
Moravskoslezský	71 266	637 256	11,2%	4 165
Olomoucký	36 748	323 121	11,4%	1 066
Pardubický	23 072	273 289	8,4%	2 611
Plzeňský	22 669	323 412	7,0%	2 603
Středočeský	49 558	700 859	7,1%	4 070
Ústecký	56 550	437 019	12,9%	1 974

Kraj	Dosažitelní uchazeči celkem	Pracovní síla celkem	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Vysočina	25 187	266 764	9,4%	921
Zlínský	28 445	304 174	9,4%	1 590
Celá ČR	491 958	5 709 218	8,6%	35 806

Tabulka 12 - Územní srovnání – vybrané ukazatele podle okresů a v obcích s rozšířenou působností

ORP	Počet obyvatel	Hustota obyvatel na km ²	Migrace			Míra nezaměstnanosti	Průměrný věk	Počet obyvatel ve věkových skupinách		
			Přistěhovalý	Vystěhovalý	Saldo			0 – 14 (%)	15 – 64 (%)	65 a více (%)
Hradec Králové	145 280	216,6	1 975	1 893	82	7,3	42,1	20 654 (14,2%)	98 189	26 437 (18,2%)
Nový Bydžov	17 540	81,3	302	212	90	10,2	41,3	2 509 (14,3%)	12 194	2 837 (16,2%)
Jičín	47 725	80,1	754	815	- 61	7,4	41,4	6 901 (14,5%)	32 921	7 903 (16,6%)
Hořice	18 521	97,4	276	299	- 23	9,3	41,5	2 77	12	3 166

								5 (15%)	580	(17,1%)
Nová Paka	13 440	139,5	176	228	- 52	7,2	42,0	1 87 6 (14%)	9 117	2 447 (18,2%)
Náchod	61 687	172,8	713	770	- 57	6,0	41,8	9 24 2 (15%)	41 380	11 137 (18,1%)
Nové Město nad Metují	14 389	147	219	238	19	5,5	41,8	2 11 1 (14,7%)	9 696	2 588 (18%)
Broumov	16 782	65,6	195	315	-120	10,1	41,0	2 53 0 (15,1%)	1 538	2 714 (16,2%)
Jaroměř	19 348	140,5	343	348	- 5	10,7	40,4	3 08 3 (15,9%)	13 189	3 076 (15,9%)
Rychnov nad Kněžnou	33 929	70,8	469	484	-15	5,4	40,6	5 14 5 (15,2%)	23 514	5 270 (15,5%)
Dobruška	20 169	72	291	292	-1	6,2	40,9	3 18 1 (15,8%)	13 623	33 65 (16,7%)
Kostelec nad Orlicí	24 988	112,7	432	478	- 46	6,1	41,5	3 76 3 (15,1%)	16 893	4 332 (17,3%)

Trutnov	64 499	108,4	670	856	-186	9,8	41,2	9 506 (14,7%)	44 600	10 393 (16,1%)
Dvůr Králové nad Labem	27 416	106,3	399	368	31	10,2	42,0	3 951 (14,4%)	18 699	4 766 (17,4%)
Vrchlabí	28 143	95,3	423	429	- 6	7,2	41,1	42,14 (15%)	19 499	4 430 (15,7%)

Sociální dávky závislé na výši příjmu

Tabulka 13 - Vyplacené sociální dávky závislé na výši příjmu za rok 2011

Územní obvod ORP	Měsíční průměr			Roční počet		
	Dávka			Dávka		
	Přídavek na dítě	Sociální příplatek	Příspěvek na bydlení	Přídavek na dítě	Sociální příplatek	Příspěvek na bydlení
Broumov	1 288	79	440	15 453	948	5 274
Dobruška	1 003	47	167	12 033	567	2 007

Dvůr Králové nad Labem	1 406	70	261	16 875	843	3 126
Hořice	1 018	55	142	12 219	660	1 704
Hradec Králové	4 751	315	1 243	57 009	3 777	14 919
Jaroměř	1 254	97	252	15 045	1 158	3 021
Jičín	2 068	115	393	24 813	1 383	4 710
Kostelec nad Orlicí	969	51	155	11 631	612	1 854
Náchod	3 397	227	805	40 764	2 721	9 657
Nová Paka	696	37	162	8 346	441	1 941
Nové Město nad Metují	764	36	223	9 171	426	2 670
Nový Bydžov	1 039	59	174	12 462	708	2 085
Rychnov nad Kněžnou	1 206	78	178	14 475	936	2 130
Trutnov	3 230	198	887	38 760	2 379	10 641
Vrchlabí	1 225	67	301	14 694	798	3 612

Tabulka 14 - Územní srovnání – vybrané ukazatele podle okresů a v obcích s rozšířenou působností

ORP	Počet obyvatel	Hustota obyvatel na km ²	Migrace			Míra nezaměstnanosti	Průměrný věk	Počet obyvatel ve věkových skupinách		
			Přistěhovalý	Vystěhovalý	Sald			0 – 14 (%)	15 – 64 (%)	65 a více (%)
Hradec Králové	145 280	216,6	1 975	1 893	82	7,3	42,1	20 654 (14,2%)	98 189	26 437 (18,2%)
Nový Bydžov	17 540	81,3	302	212	90	10,2	41,3	2 509 (14,3%)	12 194	2 837 (16,2%)
Jičín	47 725	80,1	754	815	- 61	7,4	41,4	6 901 (14,5%)	32 921	7 903 (16,6%)
Hořice	18 521	97,4	276	299	- 23	9,3	41,5	2 775 (15%)	12 580	3 166 (17,1%)
Nová Paka	13 440	139,5	176	228	- 52	7,2	42,0	1 876 (14%)	9 117	2 447 (18,2%)
Náchod	61 687	172,8	713	770	- 57	6,0	41,8	9 242 (15%)	41 380	11 137 (18,1%)
Nové Město nad Metují	14 389	147	219	238	19	5,5	41,8	2 111 (14,7%)	9 696	2 588 (18%)
Broumov	16 782	65,6	195	315	-120	10,1	41,0	2 53	1 538	2 714

								0 (15,1%)		(16,2%)
Jaroměř	19 348	140,5	343	348	- 5	10,7	40,4	3 08 3 (15,9%)	13 189	3 076 (15,9%)
Rychnov nad Kněžnou	33 929	70,8	469	484	-15	5,4	40,6	5 14 5 (15,2%)	23 514	5 270 (15,5%)
Dobruška	20 169	72	291	292	-1	6,2	40,9	3 18 1 (15,8%)	13 623	33 65 (16,7%)
Kostelec nad Orlicí	24 988	112,7	432	478	- 46	6,1	41,5	3 76 3 (15,1%)	16 893	4 332 (17,3%)
Trutnov	64 499	108,4	670	856	-186	9,8	41,2	9 50 6 (14,7%)	44 600	10 393 (16,1%)
Dvůr Králové nad Labem	27 416	106,3	399	368	31	10,2	42,0	3 95 1 (14,4%)	18 699	4 766 (17,4%)
Vrchlabí	28 143	95,3	423	429	- 6	7,2	41,1	42,1 4 (15%)	19 499	4 430 (15,7%)

REGIONÁLNÍ ROZDÍLNOSTI

Rozdíly mezi regiony vyplývají z jejich odlišných přírodních a socioekonomických podmínek, lokalizace v rámci vyššího územně-správního celku, stupně využití disponibilních regionálních zdrojů, ale i obecných společensko-politických podmínek. Rozsah, četnost a míra intenzity faktorů ovlivňujících disparity mají zcela zásadní vliv na rozvoj či zaostávání jednotlivých regionů. V posledních letech, zejména v období přechodu české ekonomiky na tržní podmínky, se navíc projevily faktory, které tyto regionální disparity více zvýraznily.

Obyvatelstvo Královéhradeckého kraje v mnoha ukazatelích kopíruje celorepublikové trendy a v krajském měřítku nevykazuje výraznější anomálie. Charakteristický je pokles počtu obyvatel většiny regionů a celkové stárnutí populace z důvodu nízké porodnosti. Výrazně negativní demografický vývoj je v některých venkovských oblastech a dále také přímo v krajském městě, související s procesy suburbanizace – stěhování obyvatel do přilehlých venkovských sídel. Právě v zázemí velkých měst je demografický vývoj nejpříznivější.

Socioekonomickou pozici jednotlivých oblastí významně ovlivňuje rozložení ekonomických subjektů v prostoru. Počet ekonomických subjektů a jejich nárůst v posledních letech obecně vypovídá o větší či menší pravděpodobnosti jejich úspěchu zejména v podnikání, i když stupeň podnikatelské aktivity a výkonnosti samozřejmě nezávisí přímo na jejich počtu. Koncentrace podnikatelských aktivit do omezeného počtu regionů může násobit možná rizika pokračujícího růstu disparit v podobě negativních důsledků v oblasti zaměstnanosti a celkové socioekonomické úrovně regionů.

Vývoj problematiky bydlení a dostupnosti bytů se v Královéhradeckém kraji v mnoha ukazatelích výrazně neliší od jiných krajů v České republice. Problematickým se stává celkově starší bytový a domovní fond, vysoký podíl neobydlených bytů a pokles výstavby nových bytů a domů. Rozvoj bydlení v Královéhradeckém kraji ovlivňují zejména demografické a ekonomické ukazatele. Nepříznivým demografickým vývojem, kdy klesá celkový počet obyvatelstva, ale zvyšuje se počet domácností, vzrůstá také poptávka po možnostech bydlení.

Řešení regionálních disparit a s tím úzce související harmonický rozvoj regionu spolu představují dlouhodobý proces pro udržení základních civilizačních hodnot a kvality života společnosti směřující k omezování nerovnováhy ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti a hospodářského růstu. Úkolem regionální politiky státu, ale i jednotlivých vyšších územně-samosprávných celků je prostřednictvím státní a veřejné podpory pomoci strukturálně postiženým a hospodářsky slabším regionům, omezit negativní regionální disparity a podpořit využití vnitřního potenciálu regionu při respektování principu udržitelného rozvoje.

Zejména větší města jsou díky své ekonomické síle vyplývající z koncentrace sociálních, ekonomických a kulturních funkcí přirozenými centry rozvoje regionu. Integrace měst a okolních obcí s jejich vlastním sociálním a ekonomickým zázemím vytváří dostatečně velký prostor umožňující rychlejší rozvoj.